

ที่ ชร ๐๐๑๙.๓/ ๑๔๗/๒

ศาลากลางจังหวัดเชียงราย
ถนนแม่ฟ้าหลวง ชร ๕๗๑๐๐

๒๕๐ มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง การแก้ไขปัญหาความยากจนแบบมุ่งเป้า

เรียน นายอำเภอเวียงแก่น

สิ่งที่ส่งมาด้วย ข้อมูลการจัดปัญหาผู้มีรายได้น้อยแบบมุ่งเป้า

จำนวน ๑ ชุด

ด้วย ปิงปประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติและการสร้างความสามัคคีปรองดอง (ป.ย.ป.) กำหนดดำเนินโครงการนำร่องเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนแบบมุ่งเป้า เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม รายละเอียดตามเอกสารที่ส่งมาด้วย

ในการนี้ จังหวัดเชียงราย ได้ร่วมดำเนินงานโครงการฯ ดังกล่าว ในพื้นที่ตำบลห้วยยาว อำเภอเวียงแก่น และตำบลดอยงาม อำเภอพาน ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานโครงการนำร่องเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนแบบมุ่งเป้า ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงขอให้อำเภอเวียงแก่นร่วมกับสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเวียงแก่น เตรียมความพร้อมในการขับเคลื่อนโครงการ ดังนี้

๑. เตรียมความพร้อมกลไกขับเคลื่อนโครงการ โดยสร้างความรู้ความเข้าใจในการแก้ไขปัญหาความยากจนแบบมุ่งเป้า กับผู้นำท้องถิ่น ท้องที่ อาทิ ผู้บริหารเทศบาลตำบลห้วยยาว กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ของตำบลห้วยยาว เป็นต้น

๒. จัดทำและตรวจสอบข้อมูลครัวเรือนเป้าหมาย จากโปรแกรมบันทึกและประมวลผลข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) และจากระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (Thai People Map and Analytics Platform: TPMAPI)

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายภาณุเดช หงส์ถาวรภัก)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด

กลุ่มงานสารสนเทศการพัฒนาชุมชน

โทร. ๐-๕๓๑๗-๗๓๕๐

เศรษฐกิจฐานรากมั่นคงและชุมชนพึ่งตนเองได้
ภายในปี ๒๕๖๕

Change for Good

การขจัดปัญหา ผู้มีรายได้น้อยแบบมุ่งเป้า

TPMAP - in - Action

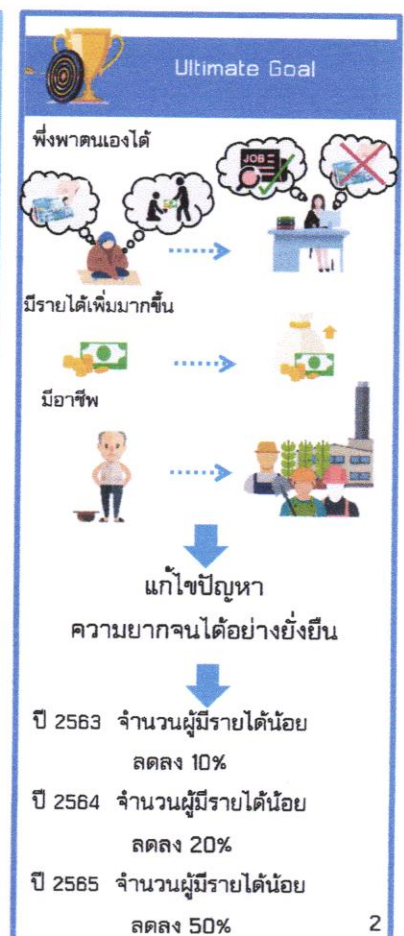

ประเทศไทย 2565 : คนจนต้องลดลง 50 %

สำนักงาน ป.ย.ป.

สิงหาคม 2562

TPMAP - in - Action

ออกจาก “กับดักความยากจน” ด้วยการแก้ไขอย่างตรงจุด

3 กับดักความยากจน

1. กับดักหลักคิดที่ผิด

- เคยชิน ไม่ต้องการหายจน
- ต้องการพึ่งพิงสวัสดิการรัฐ

2. กับดักพฤติกรรมที่ผิด

- ติดเหล้า ติดบุหรี่ ติดหวย ติดพนัน

3. กับดักอาชีพรายได้ต่ำ

- ประกอบอาชีพที่เคยชิน ไม่ปรับตัว
- อาชีพไม่สร้างรายได้

ปรับให้เป็น

1. สร้างหลักคิดที่ถูกต้อง

- พึ่งพาตัวเองได้
- ลดการพึ่งพิงสวัสดิการรัฐ

2. พฤติกรรมที่เหมาะสม

- เลิกเหล้า เลิกบุหรี่ เลิกเล่นหวย เลิกเล่นพนัน

3. อาชีพรายได้มั่นคง

- สร้างอาชีพเสริมธุรกิจ (Upskill)
- สร้างรายได้ที่มั่นคง

3

“อาชีพ” ปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดรายได้

- จัดคู่ Mentor กับครัวเรือนที่ยากจน
- Mentor อาจเป็นข้าราชการส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น หรือสถาบันการศึกษาก็ได้
- สถาบันการศึกษาในพื้นที่ (มรภ. และ มทร.) จัดคู่ 1 อาจารย์ 1 ครัวเรือนที่ยากจน ทำงานร่วมกับ บัณฑิตอาสาพระราชัฐ
- มหาวิทยาลัยวิจัย (RUN) และหน่วยงานวิจัยภาครัฐ/เอกชน สนับสนุนองค์ความรู้และนวัตกรรม

Road Map ป.ย.ป.

5

Dashboard แสดงผล (Application/Web-base)

6

Next Step ของสำนักงาน ป.ย.ป.

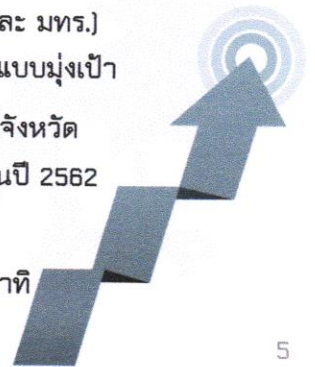

ถอดรหัสจังหวัดขอนแก่นที่มีโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน
รายครัวเรือน เพื่อให้เป็นจังหวัดนำร่องในเรื่องนี้ และขยายผลต่อไป

ดำเนินการในจังหวัดที่พร้อมและมีศักยภาพ (ผู้ว่าราชการจังหวัดพร้อม
ส่วนท้องถิ่นพร้อม ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษาพร้อม)

ประเด็นหารือกับกระทรวงการอุดมศึกษา

- จัด WORKSHOP ระหว่างสำนักงาน ป.ย.ป. และกระทรวงการ
อุดมศึกษาฯ เพื่อขอให้มหาวิทยาลัยในพื้นที่ (มรภ. และ มทร.)
เป็นผู้ขับเคลื่อนหลักในการแก้ไขปัญหาคความยากจนแบบมุ่งเป้า
- ขอให้โครงการบัณฑิตอาสา/อาสาประชารัฐ ในพื้นที่จังหวัด
ขอนแก่น เพื่อนำร่องการแก้ไขปัญหาคความยากจน ในปี 2562
(สกอ./มหาวิทยาลัยที่พร้อมให้ความร่วมมือ)
- ขอให้หน่วยงานใน อว. นำนวัตกรรมลงไปในพื้นที่ อาทิ
นวัตกรรมพร้อมใจของ วว. วศ. สสท. สวทช. สนช.

สำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติและการสร้างความสามัคคีปรองดอง (ป.ย.ป.)

สำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติและการสร้างความสามัคคีปรองดอง (ป.ย.ป.)

- คำสั่งนายกรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 1 มี.ค.๒๕๖๒ ลงนามโดย พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ทำหน้าที่บูรณาการกลั่นกรองข้อมูลบริหารแผ่นดิน
- ผู้อำนวยการสำนักงานฯ ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี ส่วนการบริหารบุคคลของสำนักงานฯ (นายปรกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการ ก.พ.ร. รักษาการแทน ผู้อำนวยการสำนักงานฯ)
- โครงสร้างการแบ่งส่วนงานหน้าที่และอำนาจของส่วนงาน และอัตรากำลังของสำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศยุทธศาสตร์ชาติและการสร้างความสามัคคีปรองดอง ซึ่งกำหนดให้สำนักงานดังกล่าวมีส่วนงานที่ประกอบด้วย กอง 1 กอง 2 กอง 3 กองนวัตกรรม และกองกลาง โดย
 - กอง 1 เป็นการรวมและสร้างการรับรู้งานวิชาการของคณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินตามกรอบการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (ป.ย.ป.) คณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินเชิงยุทธศาสตร์ คณะกรรมการเตรียมการปฏิรูปประเทศ คณะกรรมการเตรียมการยุทธศาสตร์ชาติ และคณะกรรมการเตรียมการเพื่อสร้างความสามัคคีปรองดอง คณะกรรมการอำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปเพื่อรองรับการปรับเปลี่ยนตามนโยบายไทยแลนด์ 4.0 คณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศตามโครงการไทยนิยม ยั่งยืน
 - กอง 2 เป็นการรวมงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนและเร่งรัดการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล (กขร.) คณะกรรมการขับเคลื่อนและปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน (กขป.) คณะกรรมการติดตามการปฏิบัติงานตามนโยบายของรัฐบาล (คตบ.)
 - กอง 3 รวมงานของคณะกรรมการดำเนินการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วน คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คณะกรรมการประสานงานและขับเคลื่อนนโยบายสานพลังประชารัฐประจำจังหวัด (คสป.)
- กองนวัตกรรม มีหน้าที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการพัฒนานวัตกรรมเพื่อขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศฯ ของสำนักงานฯ
- กองกลาง มีหน้าที่รับผิดชอบด้านการบริหารงานบุคคล งบประมาณ การเงิน การคลัง การพัสดุ และการบริหารจัดการทรัพยากร

ขั้นตอนการแก้ไขปัญหาผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม ของ สำนักงาน ป.ย.ป.

การแก้ไขปัญหาผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม ๔ ขั้นตอน

๑. การจัดเก็บข้อมูลที่ทันสมัย

- ใช้แพลตฟอร์มระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (Thai People Map and Analytics Platform) พัฒนาโดย สศช. + NECTECH
- เชื่อมโยงฐานข้อมูลหน่วยงานอื่น (ฐานข้อมูลกระทรวงการคลัง)
- เกิดคลังข้อมูลขนาดใหญ่

๒. ดำเนินมาตรการแบบเป็นเอกภาพ

- ภาครัฐให้สวัสดิการแบบมุ่งเป้า
- ลดการแจกจ่ายสวัสดิการแบบเบ็ดเตล็ดหรือไม่ตรงความต้องการ
- ลดการพึ่งพิงภาครัฐเกินความจำเป็น

๓. ติดตามผลแบบองค์รวม

- ติดตามทุกกระบวนการงาน
- สร้างระบบรายงานผลแบบ War Room
- รายงานผลผู้บริหารแบบ Dashboard

๔. ประเมินผลนำสู่การพัฒนา

- ตั้งเป้าหมายเพื่อวัดความสำเร็จ (Objective & Key Result :OKR)
- ประเมินผลสำเร็จ / วัดผลสำเร็จระดับจังหวัด / อำเภอ

ชี้เป้า - เข้าใจ - จัดทัพ - ลงมือ - เกาะติด

สำนักงาน ป.ย.ป. กับจังหวัดขอนแก่น : แก้ปัญหารายบุคคล / ต้นแบบจากสาธารณสุขประชาชนจีน / โครงการ คู่เสียสละ เกี่ยวก้อย แก่จนคนขอนแก่น มอบหมาย ข้าราชการในพื้นที่ ทั้งจังหวัด อำเภอ และท้องถิ่น เป็นพี่เลี้ยง รับผิดชอบครัวเรือนจนกว่าจะพ้นจน (๑ ข้าราชการ ต่อ ๒ ครัวเรือน) / สร้างอาชีพ รายได้ / ใช้หลักประชาธิปไตย / ใช้สถาบันการศึกษากระจายองค์ความรู้แก่ชุมชน

สำนักงาน ป.ย.ป. กับจังหวัดเชียงราย : พื้นที่นำร่อง ตำบลดอยงาม อำเภอพาน / ใช้ข้อมูล TP Map จำแนกรายหมู่บ้าน รายปัญหา / วางแผนการใช้ระบบบันทึกข้อมูลระดับพื้นที่ (Logbook) / ลงพื้นที่สำรวจจัดเก็บข้อมูลเบื้องต้น / อำเภอทำโครงการ ตำบลเข้มแข็งฯ รองรับ /

ระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (Thai People Map and Analytics Platform)

ระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (Thai People Map and Analytics Platform)

TPMAP คือ ระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (Thai People Map and Analytics Platform)

ซึ่งได้รับการพัฒนาต่อจากระบบบริหารจัดการข้อมูลคนจนแบบชี้เป้า (Thai Poverty Map and Analytics Platform) ให้สามารถครอบคลุมปัญหาที่กว้างขึ้น เช่น เด็กแรกเกิด การศึกษา ผู้สูงอายุ การพัฒนาสภาพที่อยู่อาศัย โดยยังคงความสามารถของระบบเดิมในการชี้เป้าความยากจนไว้ด้วย TPMAP จึงสามารถใช้ระบุปัญหาความยากจนในระดับบุคคล ครัวเรือน ชุมชน ท้องถิ่น/ท้องที่ จังหวัด ประเทศ หรือปัญหาความยากจนรายประเด็น ซึ่งทำให้การแก้ปัญหาตรงกลุ่มเป้าหมายมากขึ้นและสามารถออกแบบนโยบาย โครงการในการแก้ปัญหาให้ตรงกับความต้องการหรือสภาพปัญหาได้

ภาพรวมคนจนในประเทศไทย

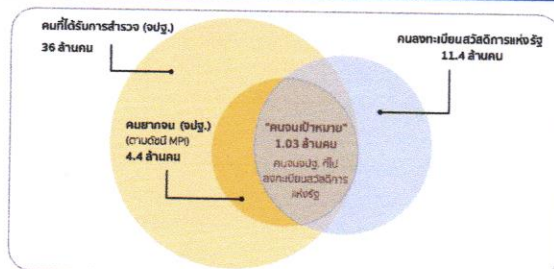
TPMAP เป็นการทำงานร่วมกันระหว่างสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) และศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (เนคเทค-สวทช.) กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ในคราวการประชุม ครั้งที่ 5/2560 ของคณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินเชิงยุทธศาสตร์ มีมติเห็นชอบการจัดตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบ Big Data ของภาครัฐ โดยให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเป็นเจ้าภาพในการดำเนินงาน ต่อมาคณะทำงานฯ ได้มีการมอบหมายให้ สศช. ร่วมกับ NECTEC ในการดำเนินการพัฒนาระบบดังกล่าวพัฒนาระบบ Big Data ของภาครัฐ ในประเด็นการยกระดับ

คุณภาพชีวิตของประชาชน ทั้งในด้านการเพิ่มรายได้ ลดการค่าครองชีพ และเพิ่มโอกาสด้านอาชีพ สศช. และ NECTEC ได้ร่วมกันพัฒนาระบบตัวอย่างระบบเบื้องต้น TPMAP ขึ้น ต่อมา สำนักงานบริหารนโยบายของนายกรัฐมนตรีได้มีบันทึกข้อความกราบเรียนนายกรัฐมนตรีถึงความก้าวหน้าการนำข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) มาใช้ในการบริหารราชการแผ่นดินฯ เมื่อวันที่ 11 มกราคม พ.ศ. 2561 ซึ่งนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นชอบให้นำรายงานความก้าวหน้าการนำข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) มาใช้ในการบริหารราชการแผ่นดินฯ และตัวอย่างระบบเบื้องต้น TPMAP ให้คณะกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาคเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินการแก้ปัญหาความยากจนและการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (Thai People Map and Analytics Platform)

ที่มาของข้อมูลใน TPMAP

หลักการทำงานของ TPMAP คืออาศัยข้อมูลจากหลายแหล่งมายืนยันซึ่งกันและกัน โดยในปัจจุบันใช้สมมติฐานว่าคนที่ได้รับการสำรวจจาก (survey-based) และยังมีลงทะเบียนว่าจนอีกด้วย (register-based) น่าจะเป็นคนจนเป้าหมายที่ต้องการความช่วยเหลือเร่งด่วน ดังนั้น TPMAP จึงตั้งต้นโดยใช้ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) จากกรมการพัฒนาชุมชน และข้อมูลผู้ลงทะเบียนสวัสดิการแห่งรัฐจากกระทรวงการคลัง มายืนยันซึ่งกันและกัน หรืออีกนัยหนึ่ง "คนจนเป้าหมาย" ใน TPMAP ก็คือคนจนใน จปฐ. ที่ไปลงทะเบียนสวัสดิการแห่งรัฐ

ความยากจนสามารถวัดได้ 5 มิติ

ความยากจนสามารถวัดได้จากระดับความยากจนหลายมิติ (MPI) ซึ่งคิดค้นโดย Oxford Poverty & Human Development Initiative (OPHI) ที่พิจารณาจาก 5 มิติ ได้แก่ ด้านสุขภาพ ด้านความเป็นอยู่ ด้านการศึกษา ด้านการเข้าถึงบริการภาครัฐ และด้านการเข้าถึงบริการสาธารณะ

TPMAP ใช้วิธีการคำนวณดัชนีความยากจนหลายมิติ (Multidimensional Poverty Index: MPI) ซึ่งคิดค้นโดย Oxford Poverty & Human Development Initiative และ United Nation Development Programme ซึ่ง สศช. ได้นำมาปรับใช้กับประเทศไทย โดยดัชนีความยากจนหลายมิติ หรือ MPI อาศัยหลักการที่ว่า คนจนคือผู้ที่มีคุณภาพชีวิตต่ำกว่าเกณฑ์คุณภาพชีวิตที่ดีในมิติต่างๆ ซึ่ง TPMAP พิจารณาจาก 5 มิติ ได้แก่ ด้านสุขภาพ ด้านการศึกษา ด้านการเงิน ด้านความเป็นอยู่ และด้านการเข้าถึงบริการรัฐ